

URTX

URS DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL

**L'INVENTARI DEL PATRIMONI
ARQUEOLÒGIC COM A EINA DE PROTECCIÓ.
LES CARTES ARQUEOLÒGIQUES I ELS
CATÀLEGS MUNICIPALS**

Josep Castells Camp

L'INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC COM A EINA DE PROTECCIÓ. LES CARTES ARQUEOLÒGIQUES I ELS CATÀLEGS MUNICIPALS

Josep Castells Camp

Cap de la Secció
d'Informació i Estudis
del Patrimoni Cultural
del Departament
de Cultura de la
Generalitat de
Catalunya

Abstract

El Inventario del Patrimonio Arqueológico de Cataluña se inicia a finales de 1982 y responde a un sistema de documentación completo de los yacimientos de Cataluña, abierto y sometido a un constante y obligado proceso de actualización. Se estructura a partir de la realización de las Cartas Arqueológicas comarcales las cuales se llevan a cabo mediante equipos de arqueólogos contratados por la dirección general de Patrimonio Cultural.

Con el inventario arqueológico de Cataluña realizado –más de 10.600 yacimientos documentados– obtenemos un conocimiento completo de todo el patrimonio del país. Los datos que identifican, califican, describen y sitúan estos yacimientos hacen posible la formulación de políticas patrimoniales que tienen por objetivo la protección, la conservación, la difusión y la investigación.

La integración del Inventario del Patrimonio Arqueológico en los planes municipales mediante su inclusión en los catálogos, es la mejor garantía para su protección y conservación.

The Inventory of the Archaeological Heritage of Catalonia began at the end of 1982. This is a system for fully documenting all archaeological sites in Catalonia. It is open and undergoes a constant and necessary updating. It is organised from the drawing up of Archaeological Charters for each district by teams of archaeologists contracted by the general office of Cultural Heritage.

With the archaeological inventory carried out in Catalonia –over 10,600 documented sites– we obtain full knowledge about all the country's heritage. The data that identifies, qualifies, describes and locates these sites makes it possible to devise heritage policies for their protection, conservation, diffusion and research.

The integration of the Inventory of the Archaeological Heritage into the municipal plans through their inclusion in the catalogues is the best guarantee for protecting and preserving them.

Paraules clau

L'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya, les cartes arqueològiques comarcals, Arqueodada, els catàlegs municipals.

El patrimoni cultural és un dels testimonis fonamentals de la trajectòria històrica i d'identitat d'una col·lectivitat nacional. Els béns que l'integren constitueixen una herència insubstituïble, que cal transmetre en les millors condicions a les generacions futures. Aquest

és el principi fonamental que inspira la legislació vigent sobre Patrimoni Cultural i/o Històric. En un primer moment es materialitzà en la *Ley del Patrimonio Histórico Español* de 25 de juny de 1985 i posteriorment constituï la carcassa sobre la qual es bastí la *Llei*

del Patrimoni Cultural Català, de 30 de setembre de 1993.

Tot sovint les lleis sorgeixen per ordenar una preocupació, necessitat o circumstància existent anteriorment. El cas que ens ocupa no fou una excepció. Feia temps que la imatge romàntica de la conservació del patrimoni havia estat superada, les troballes arqueològiques havien deixat de ser considerades “un tresor” per a la consecució del qual tot és lícit i, sobretot, començàvem a ser conscients que el patrimoni, i especialment el patrimoni arqueològic, és un bé *finito*, un bé no renovable.

Així doncs, restava clar que la protecció, la conservació, l'acreciment, la investigació i la difusió del coneixement del patrimoni cultural és una de les obligacions fonamentals que tenen els poders públics i que, a casa nostra, la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 9 de l'Estatut d'autonomia i sens perjudici de les competències que l'article 149.1.28 de la Constitució assigna a l'Estat, com a institució amb competència exclusiva en aquesta matèria, havia de dotar-se de mitjans i recursos, d'una estructura administrativa capaç per a la consecució de les fites abans exposades.

Recordem d'una manera ràpida, ja que com a *life motiv* d'aquest curs en sentirem a parlar a tots els docents, quins béns integren el patrimoni cultural català:

Integren el patrimoni cultural català tots els béns mobles o immobles relacionats amb la història i la cultura de Catalunya que per llur valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bi-

bliogràfic, científic o tècnic mereixen una protecció i una defensa especials, de manera que puguin ésser gaudits pels ciutadans i puguin ésser transmesos en les millors condicions a les generacions futures.

Com dèiem anteriorment la necessitat fou sentida abans de la promulgació de la norma. Així doncs, no fou necessari esperar l'any 1985 o 1993 per a la realització de l'Inventari sinó que aquest fou un dels primers programes que la Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Cultura, tirà endavant un cop restablert l'autogovern.

El 4 de desembre de 1980 es crea el Servei d'Arqueologia en el si de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura. No serà fins al juliol de l'any següent que arriben els esperats “traspassos” per part del govern central. El Servei d'Arqueologia es dota d'una secció d'inspecció tècnica i d'un òrgan col·legiat assessor –la Comissió Assessora d'Arqueologia– i es disposa a fer servir les seves competències en la protecció, conservació, acreciment i difusió del patrimoni arqueològic de Catalunya. Per fer-ho possible necessita un coneixement exhaustiu de dit patrimoni, de les seves condicions i característiques; necessita, efectivament, disposar de tot el coneixement possible sobre els béns que ha de transmetre a les generacions futures. Necessita un inventari.

L'Inventari del Patrimoni Arqueològic s'inicia a finals de 1982. Respon a un sistema de documentació complet dels jaciments de Catalunya, obert i sotmès a un constant i obligat procés d'actualització. S'estructura a partir de

la realització de les cartes arqueològiques comarcals. La carta arqueològica de cada comarca la portà a terme un equip d'arqueòlegs contractats per la Direcció General .

Els treballs realitzats consisteixen, de manera bàsica, en:

- Revisió exhaustiva de tota la bibliografia coneguda.
- Consulta i buidat de les memòries d'intervenció arqueològica.
- Revisió del planejament urbanístic vigent.
- Treball de camp:
 - Estudi del jaciment
 - Prospecció de la zona
 - Contactes amb estudiosos, afeccionats i clandestins.

Evidentment, per a garantir una uniformitat en la recollida de dades, es dissenyà una fitxa i un dossier amb instruccions precises amb la finalitat d'evitar al màxim la formulació de respostes poc objectives.

Els camps principals d'aquesta fitxa estan ordenats en tres grans blocs d'informació. El primer recull les dades que fan referència a la identificació i situació del jaciment amb els camps: nom, terme municipal, comarca, coordenades i tipus d'accés. Un segon bloc d'informació fa referència a la tipologia, la cronologia, a l'estat de conservació i al context immediat del jaciment i un apartat ampli dedicat a la descripció.

Un darrer bloc recull els camps següents: excavacions realitzades –amb una fitxa especí-

fica–, notícies històriques, bibliografia, ubicació dels materials arqueològics procedents del jaciment documentat, altra documentació de tipus gràfic, fotogràfic o altres.

La fitxa també recull en dues planimetries la situació del jaciment sobre planimetria a 1:50.000 i la seva delimitació sobre 1:5.000, una o diverses imatges fotogràfiques completen la documentació de cada jaciment.

– L'Inventari és per als béns del patrimoni cultural quelcom semblant al Registre Civil. Per a les persones dit Registre és un document en el qual es fan constar els naixements, matrimonis, defuncions i d'altres fets relatius a l'estat civil de les persones. És allò que dóna fe de la nostra existència. Igualment l'inventari és el document on es fa saber que aquell bé existeix i on es registraran els fets més importants de la seva pervivència en el temps.

– Les persones, al llarg de la nostra vida, donem lloc a diversos *curricula o* historials: acadèmic, clínic... que es relacionen entre si i s'identifiquen com a pertanyents a un únic individu per un codi alfanumèric: el DNI. De la mateixa manera un bé del patrimoni cultural esdevé únic, amb diversos "historials" quant a recerca, conservació, etc. i rep un identificador que el fa únic i caracteritzable.

Cada dia naixen i moren persones. Cada dia assistim a la descoberta d'un nou testimoni dels nostres avantpassats a l'igual que registrem els canvis en l'estat de conservació d'un

jaciment: imputable a un exhaustiu procés d'excavació que salva els seus valors culturals i ens proporciona coneixement històric a costa de la seva integritat física –tota excavació arqueològica porta implícit un procés de destrucció, raó per la qual és imprescindible garantir que l'excavació la portin a terme professionals habilitats per la Direcció General del Patrimoni Cultural– a accions antròpiques incontrolades, actes vandàlics, obres i remocions del terreny sense l'avaluació prèvia preceptiva...

Hem dit anteriorment que la realització de l'Inventari s'estructura a partir de la realització de les cartes arqueològiques comarcals. En data d'avui les 41 comarques de Catalunya han estat inventariades. Però de poca utilitat ens seria l'Inventari si no estigués sotmès a una constant actualització.

L'actualització de l'Inventari es porta a terme:

- Diàriament:
Realització i actualització de fitxes existents a partir dels informes i memòries d'intervenció arqueològica.
Informacions aportades pels ciutadans, professionals, ajuntaments i forces de seguretat.
- Campanyes anuals de revisió:
Cada any es realitza de nou tot el treball de camp de 3 o 4 comarques.

Valors de l'Inventari:
Una informació veraç.
Una informació actualitzada
Una informació accessible.

L'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya es gestiona a partir de la seva informatització. ARQUEODADA és la base que aglutina, ordena i transfereix coneixements referits al patrimoni arqueològic, patrimoni paleontològic i patrimoni subaquàtic de Catalunya. Així mateix, i per raons òbvies, ARQUEODADA recull els resultats d'intervencions arqueològiques negatives, conscients de la seva importància per a l'ordenació del territori. La informació georeferenciada s'explota a partir d'eines GIS.

La Llei del patrimoni cultural català va recollir aquesta necessitat de realitzar els inventaris i els va incorporar al marc legislatiu, consolidant-los de manera definitiva.

El Departament de Cultura ha d'elaborar i mantenir l'Inventari del Patrimoni Cultural Català, el qual té com a finalitat permetre la documentació i la recopilació sistemàtiques, la investigació i la difusió de tots els béns que l'integren.

Les dades que figuren a l'Inventari del Patrimoni Cultural Català són públiques. Excepcionalment, per resolució del conseller de Cultura, es poden excloure de consulta pública dades relatives a la situació jurídica, la localització i el valor dels béns.

L'Administració de la Generalitat ha de garantir als ciutadans l'accessibilitat de les dades contingudes en l'Inventari del Patrimoni Cultural Català, mitjançant l'establiment d'una xarxa descentralitzada de transmissió de dades.

Els museus, les biblioteques, els arxius i els altres centres de dipòsit cultural que informatitzin les dades documentals de llurs fons han d'assegurar i facilitar la viabilitat del traspass de la informació a l'Inventari del Patrimoni Cultural Català, en el suport i amb el format que siguin determinats pel Departament de Cultura.

El títol d'aquesta classe introdueix termes fins fa poc estranys a la pràctica arqueològica, com ara la planificació territorial. Res més intrínsecament lligat a l'ordenació del territori que el patrimoni arqueològic, ja que, entre d'altres, els jaciments arqueològics són l'empremta, la prova, el desllorigador de l'ús de l'espai, de la concepció de la seva ordenació, en èpoques pretèrites.

L'escenari actual, però, no té res a veure amb el que ens vàrem trobar o hem anat modelant en els darrers decennis. Canvis profunds en la societat i modus de vida han afegit complexitat a l'ordenació del territori i l'urbanisme. Cada vegada són més els agents amb veu i vot per dret propi i més també els interessos en conflicte. El patrimoni, l'arqueologia són protagonistes territorialment rellevants, configuradors d'escenaris que costen de casar sobre un espai limitat i sensible, assetjat en un món globalitzador i especulador. Era, per això, urgent preveure una gestió coherent d'aquests valors.

És per això que darrerament els nostres esforços han anat encaminats a trobar espais de diàleg amb aquestes disciplines. Les contínues referències al patrimoni arqueològic de la Llei d'urbanisme de Catalunya i el reglament que el desenvolupa són una prova que el diàleg i la convivència són possibles.

Anàlisis i estudis:

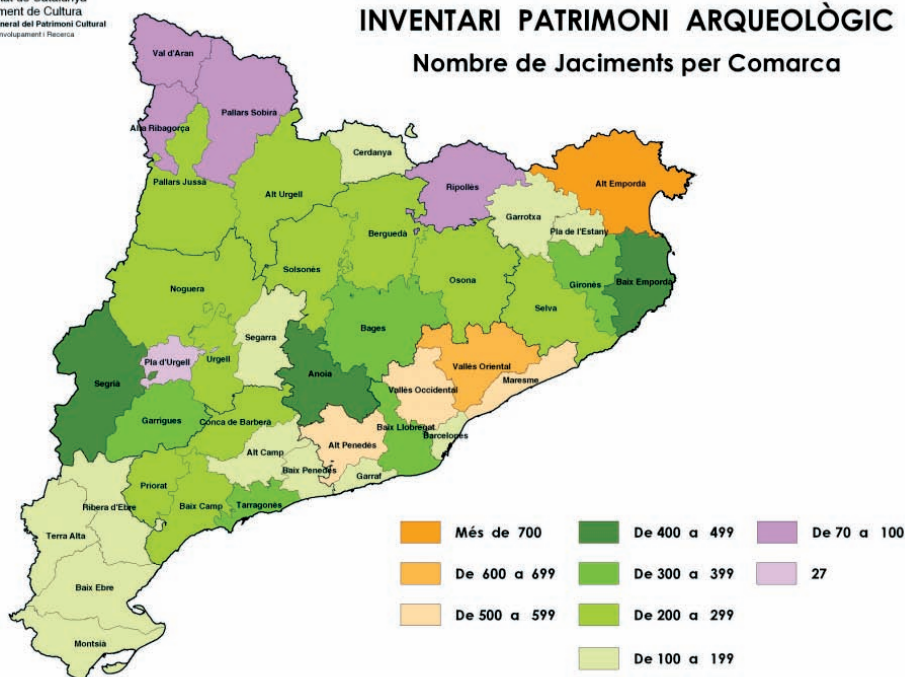
Sobre els diferents apartats de les fitxes de la Carta Arqueològica podem realitzar múltiples anàlisis i estudis. Els resultats tenen l'avantatge que ens informaran tant d'aspectes molt concrets com de coneixements que afecten la totalitat d'un territori.

Làmina 1.
Nombre de jaciments
per comarca.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Àrea de Desenvolupament i Recerca

INVENTARI PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

Nombre de Jaciments per Comarca

Podem fer anàlisis sobre el nombre de jaciments, la seva distribució, la tipologia, la seva cronologia, el seu estat de conservació, la seva situació topogràfica, la mida i extensió, el tipus d'accés, el context immediat i proper, les intervencions que s'hi han realitzat, etc.

Per exemple, en el mapa nombre de jaciments per comarca, d'un total de 10.616 jaciments documentats, làmina núm. 1, hem dibuixat amb 9 colors el nombre de jaciments coneguts de totes les comarques de Catalunya de manera i forma que s'evidencia quines són les comarques amb un major i menor nombre de jaciments. D'aquest mapa podem destacar dos grups de comarques amb resultats quantitius completament oposats, les que tenen menys jaciments –entre 70 i 90– situades a la part central i a l'extrem nord-oest del Pirineu, Ripollès, Pallars Sobirà, Alta Ribagorça i Vall d'Aran a la part central de Catalunya, la comarca del Pla d'Urgell amb menys de 27 jaciments documentats. Factors de tipus orogràfic i climatològic són evidentment els condicionants determinants pel petit nombre de jaciments documentats més que no pas una llarga o curta història en la recerca en aquests territoris.

Una anàlisi especial es mereix la comarca del Pla d'Urgell amb únicament 27 jaciments documentats. En aquest cas les condicions topogràfiques de la comarca també han estat un condicionant determinant pel que fa al nombre de jaciments; però el factor més important, un cop analitzats altres aspectes, rau en la transformació del territori. La important

modificació que ha sofert la comarca en benefici d'un millor rendiment de l'agricultura ha comportat una destrucció sistemàtica dels jaciments. En altres casos el factor nombre de jaciments no és determinant per si sol per entendre el potencial patrimonial arqueològic i cal fer anàlisis del tipus jaciments per km², làmina núm. 2. En aquest cas, la comarca del Pla d'Urgell també torna a donar l'índex més baix. Tenim una mitjana d'un jaciment documentat per cada franja de territori de 10/15km², mentre que a l'altre extrem tenim les comarques del Maresme, Barcelonès, Alt Penedès i Tarragonès on com a mitjana, necessitem menys d'1km² per localitzar un jaciment arqueològic.

En aquest segon mapa/quadre hem agrupat la mitjana de jaciments per km² en 9 colors/franges que van des d'1 jaciment per a menys d'un km² fins a 1 jaciment per un territori entre 10 i 15 km².

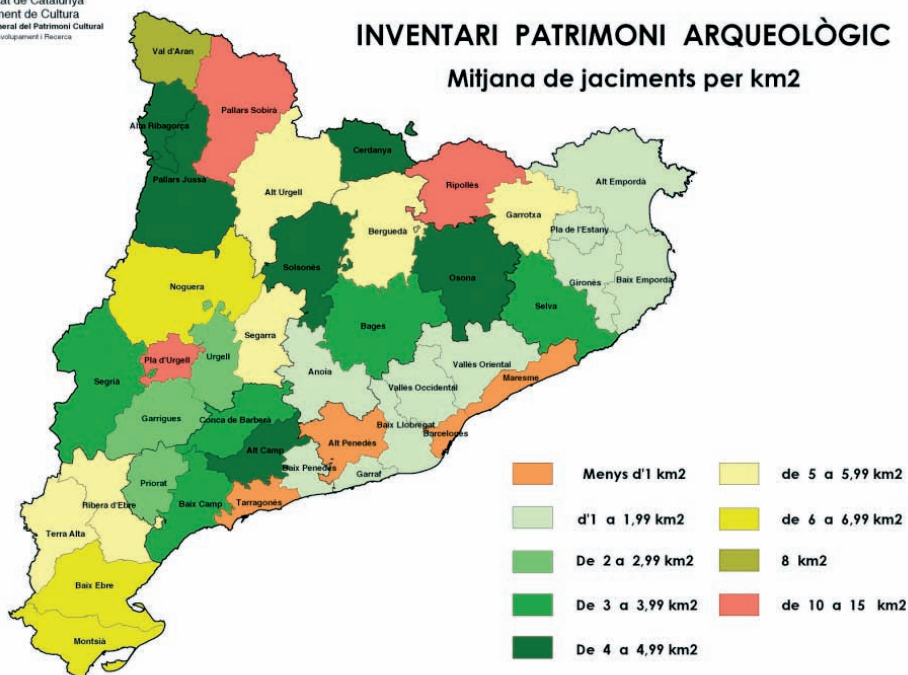
Cal tenir present que aquestes mitjanes de jaciments estan realitzades sobre el nombre total de jaciments i no pas sobre un ventall cronològic concret o una tipologia precisa, anàlisis que evidentment també podem fer i que ens donarien unes dades ben concretes pel que fa a la seva tipologia, cronologia i distribució.

Una anàlisi preliminar dels resultats de la distribució de la mitjana de jaciments per km² ens il·lustra un mapa territorial de jaciments on, les ocupacions més altes es donen en les comarques litorals i prelitorals, des de l'Alt Empordà fins al Tarragonès i el Baix Camp i

INVENTARI PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

Mitjana de jaciments per km2

Làmina 2.
Mitjana de jaciments
per km².

d'aquí penetrant fins al Segrià, restant dos grups de comarques, un al nord –sector Pirineu– i un altre al sud –sector Terres de l'Ebre– que tenen els índexs més baixos de jaciments coneguts.

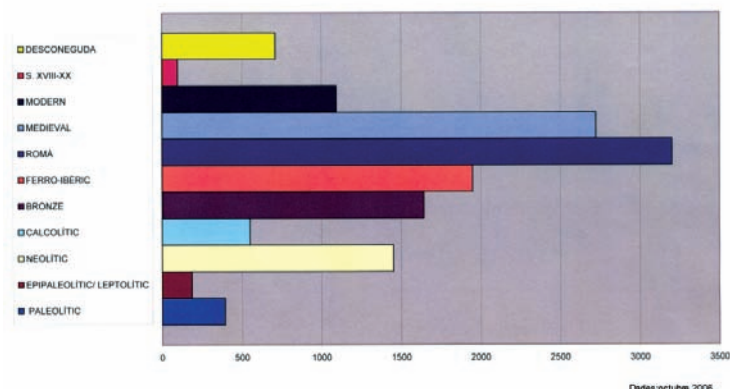
Una altra anàlisi que podem fer és la de les cronologies identificades a tot Catalunya, làmina núm. 3, on es fa palès que el nombre més alt de localitzacions correspon a jaciments d'època romana amb més de 3.000 localitzacions, seguit dels d'època medieval amb més de 2.600 localitzacions.

Evidentment l'interès de les anàlisis augmenta en la mida que interrelacionem diferents cerques, la cronologia amb la tipologia i aquestes sobre un territori concret i en funció d'unes premisses concretes.

La taula que agrupa i resumeix en 10 grups les tipologies dels jaciments arqueològics de Catalunya, làmina núm. 4, em senyala com a primer gran grup els del "lloc d'habitació" amb unes 4.600 identificacions; el segueix en segon lloc el grup "lloc d'enterrament" amb unes 2.200 identificacions, pràcticament la meitat del primer. Destaca en aquesta taula un gran grup de "varis/indeterminat" format per més de 2.000 identificacions en què les dades documentals de què disposem no ens permeten identificar-les, tipològicament parlant, de manera més precisa.

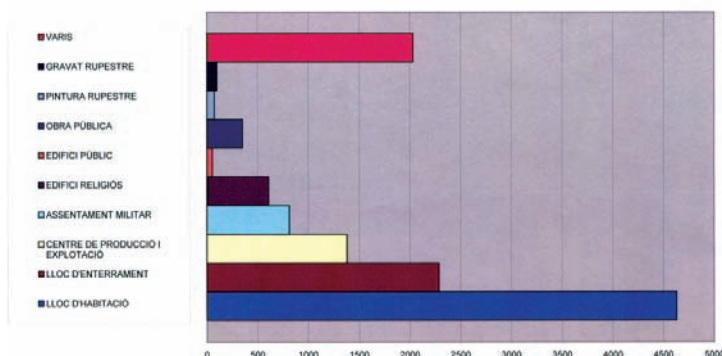
Les dades que ens proporciona la Carta Arqueològica i els diferents estudis i anàlisis que realitzen són fonamentals pel que fa al tema principal d'aquest curs, la Protecció del Patri-

CRONOLOGIES IDENTIFICADES A CATALUNYA

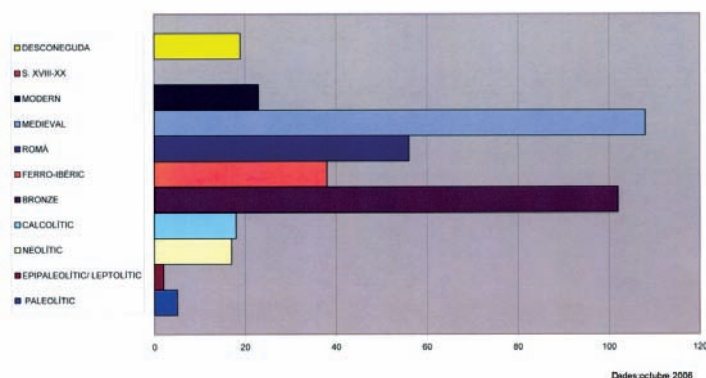
Làmina 3.
Cronologies identificades a Catalunya.

TIPOLOGIES DELS JACIMENTS ARQUEOLÒGICS A CATALUNYA

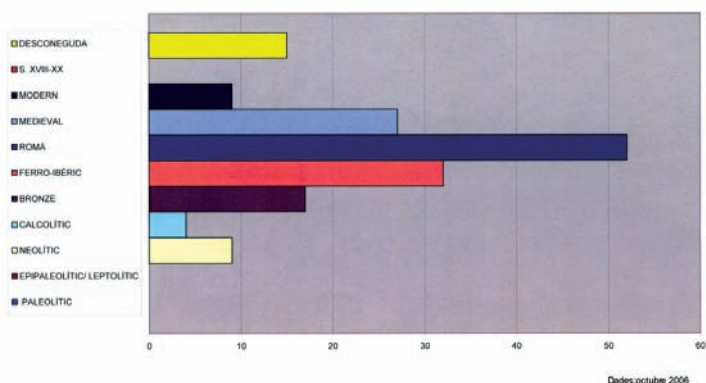

Làmina 4.
Tipologies dels jaciments arqueològics a Catalunya.

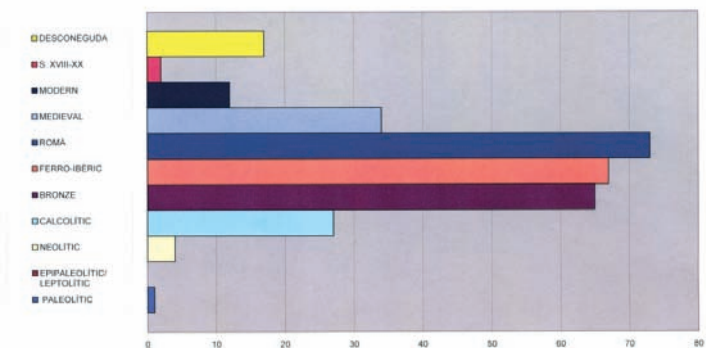
CRONOLOGIES IDENTIFICADES A LA NOGUERA

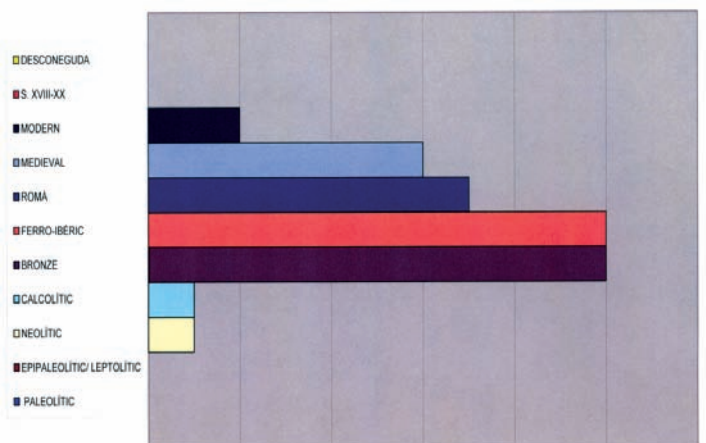
CRONOLOGIES IDENTIFICADES A LA SEGARRA

CRONOLOGIES IDENTIFICADES A L'URGELL

CRONOLOGIES IDENTIFICADES AL PLA D'URGELL

Làmines 5, 6, 7 i 8.

Cronologies identificades a les comarques de la Noguera, la Segarra, l'Urgell i el Pla d'Urgell.

moni Cultural i la seva gestió. En primer lloc, perquè ens dona una perspectiva global a partir de la particularitat, i les conclusions que obtenim són fruit de les anàlisis de la totalitat del patrimoni de la zona o comarca estudiada. En segon lloc, perquè si per un costat tenim totes les dades que defineixen el jaciment i per l'altre coneixem la història de tot el que li ha succeït fins al moment present, l'anàlisi d'aquesta interrelació ens permetrà preveure amb nombroses possibilitats d'èxit el futur d'aquests jaciments pel que fa a aspectes de conservació i difusió.

És en aquest punt on rau la importància de les anàlisis i els estudis realitzats sobre les dades que les cartes arqueològiques ens proporcionen. Si som capaços de poder preveure de manera teòrica el futur de molts jaciments, està en la nostra mà l'aplicació de polítiques patrimonials per tal d'inserir i modificar aquest futur –negatiu en molts casos– i garantir, d'aquesta manera, la transmissió d'aquest patrimoni a les generacions futures.

En aquest curs presentem també, a tall d'exemple, 4 gràfiques corresponents a les cronologies identificades en els jaciments inventariats de les comarques de la Noguera (lam. núm. 5), la Segarra (lam. 6), l'Urgell (lam. 7) i del Pla d'Urgell (lam. 8).

Pel que fa a la Noguera, sobre un total de 265 jaciments documentats destaca l'alt percentatge de cronologies identificades d'època medieval i del bronze amb més de 100 en cada cas.

A la comarca de la Segarra, sobre un total de 135 jaciments més de 50 tenen cronologia d'època romana, el segueix la cronologia ferro-ibèrica amb més de 30 localitzacions i els d'època medieval amb més de 25. Destaca per aquesta comarca la no identificació de cap jaciment corresponent al paleolític, situació que no passa a les comarques de la Noguera ni a l'Urgell on sí que tenim testimonis corresponents a aquest període.

Cal tenir present que aquestes dades corresponen a anàlisis fetes a l'octubre de 2006 i que durant el segon semestre de 2006 s'està realitzant la revisió i actualització de les CA de les comarques de la Noguera i la Segarra i que amb les dades que tenim es preveu un canvi substancial dels resultats que comentem, sobretot pel que fa al nombre total de jaciments documentats.

De la comarca de l'Urgell, de totes les cronologies documentades, tres períodes cronològics destaquen sobre la resta d'identificacions, romà, ferro-ibèrica i bronze es documenten en-

**TIPOLOGIES DELS JACIMENTS ARQUEOLÒGICS.
COMARQUES: NOGUERA, PLA D'URGELL, SEGARRA I URGELL**

TIPOLOGIES	NOGUERA	PLA D'URGELL	SEGARRA	URGELL
LLOC D'HABITACIÓ	173	20	73	114
LLOC D'ENTERRAMENT	53	2	31	34
CENTRE DE PRODUCCIÓ I EXPLOTACIÓ	9	1	5	24
ASSENTAMENT MILITAR	39	1	5	15
EDIFICI RELIGIÓS	25	2	4	10
EDIFICI PÚBLIC	1	0	4	0
OBRA PÚBLICA	7	0	7	3
PINTURA RUPESTRE	10	0	0	0
GRAVAT RUPESTRE	1	0	0	16
VARIS	9	1	19	42
NOMBRE TOTAL DE JACIMENTS	265	27	135	230

Làmina 9.
Tipologies dels jaciments arqueològics a les comarques de la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra i l'Urgell.

tre 65 i 75 cops respectivament sobre un total de 230 jaciments coneguts i documentats.

De la comarca del Pla d'Urgell, amb el percentatge d'ocupació més baix de tot Catalunya –1 jaciment cada 10/15 km²–, el períodes corresponents al bronze i al ferro-ibèric són els que presenten un major nombre d'identificacions, 10 identificacions respectivament d'un total de 27 jaciments documentats.

Una altra anàlisi que podem realitzar fa referència a les tipologies documentades dels diferents jaciments arqueològics de cada comarca. A la làmina 9 hem agrupat totes les tipologies possibles en 10 grups els quals hem associat als jaciments corresponents per cada comarca. Això ens permet identificar quines són les tipologies majoritàries, en quins percentatges les tenim representades en les diferents comarques, o quines absències tipològiques identifiquem i si aquestes es donen en totes les comarques.

Una primera anàlisi ens permet observar que la tipologia majoritària i predominant a les 4 comarques correspon al tipus de jaciment "lloc d'habitació" i que en general triplica en nombre al següent grup documentat que correspon al de "lloc d'enterrament". A la comarca de la Noguera destaca la presència de 10 conjunts amb pintures rupestres, mentre que als altres 3 no s'hi documenta cap vegada aquesta tipologia.

Reprenent les reflexions inicials podem dir que les dades recollides a la Carta Arqueolò-

gica compleixen de manera molt positiva amb tres finalitats o objectius.

La primera finalitat afecta directament al coneixement del jaciment i és de tipus *documental*, la totalitat del patrimoni arqueològic resta plenament documentat a partir d'uns mínims criteris on els apartats de tipus documental estan plenament recollits. Criteris com ara situació, mida, ubicació, tipologia, cronologia, context, descripció, documentació gràfica i fotogràfica permeten definir i comprendre perfectament la identitat del jaciment documentat.

La segona finalitat és de tipus *preventiva*, tal com hem comentat anteriorment si per un costat la Carta Arqueològica ens aporta el coneixement de tipus documental, per l'altre també ens informa de tot el que li ha succeït, és a dir de totes les actuacions antròpiques que han incidit físicament sobre el jaciment, fins i tot en alguns casos també ens pot informar de les modificacions produïdes per fenòmens naturals. L'anàlisi d'aquests dos blocs d'informació és el que ens permet aplicar aquesta segona finalitat, la *preventiva*. A partir d'aquí podem actuar mitjançant l'aplicació de mesures preventives, mesures correctores i el que és transcendental, intervenir en el planejament i l'ordenació del territori amb criteris plenament justificats.

La tercera finalitat de la Carta Arqueològica incideix sobre l'estat actual del coneixement fruit de la recerca realitzada al llarg dels anys. L'anàlisi d'aquests resultats ens permetrà veure, entre altres aspectes, les mancances

de coneixement existents i en conseqüència podem programar o reforçar línies d'actuació que permetran solucionar les mancances o necessitats detectades.

Els catàlegs municipals

El Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme, en parlar del desenvolupament urbanístic sostenible, el defineix com la utilització racional del territori i el medi ambient i comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures.

L'article 59 d'aquesta mateixa llei, en tractar de la documentació dels plans d'ordenació urbanística municipal diu el següent:

1. Els plans d'ordenació urbanística municipal es formalitzen, salvant el que estableix l'apartat 2, mitjançant els documents següents:

a) La memòria descriptiva i justificativa del pla, amb els estudis complementaris que s'escaiguin.

b) Els plànols d'informació i ordenació urbanística del territori i, en el cas del sòl urbà consolidat, de traçat de xarxes bàsiques d'abasta-

ment d'aigua, de subministrament de gas i energia elèctrica, de comunicacions i de sanejament i les corresponents als altres serveis establerts pel pla.

c) Les normes urbanístiques.

d) El catàleg de béns a protegir, d'acord amb l'article 69.

L'article 69 – Catàleg de béns protegits i ordenances municipals especifica en el seu punt 1 el següent:

Per aconseguir l'efectivitat de les mesures urbanístiques de protecció de monuments, edificis, jardins, paisatges o béns culturals, les administracions competents han d'incloure en un catàleg els béns que calgui protegir. Els catàlegs, juntament amb les normes específiques, i d'acord amb les categories establertes per la legislació sectorial aplicable, són part integrant de la documentació imperativa del pla urbanístic corresponent.

Així doncs, podríem concloure que quan el patrimoni arqueològic documentat a les cartes arqueològiques està contemplat i recollit en els catàlegs municipals, gaudeix de les millors garanties de conservació i protecció possibles ja que és el planejament el que ordena i decideix el que es pot i no es pot fer en el sòl d'un municipi.